

Főleg Felsőoktatási Hírek
AZ OKTATÓI HÁLÓZAT VÁLOGATÁSÁBAN – 2021. 12. 25. – 2021. 12. 31.

2021. 12. 30. Mérce

Online sajtótájékoztatón mutatta be három képviselőjelölt, Kunhalmi Ágnes, az MSZP társelnöke, Brenner Koloman, az Országgyűlés jobbkios alelnöke és Tóth Endre, a Momentum elnökségi tagja a [hat ellenzéki párt közös oktatási programjának legfontosabb elemeit](#). Első lépésként nagyarányú és egyszeri béremelést ígérnek a pedagógusoknak, a továbbiakban pedig a bérek fokozatos, kiszámítható és tényleges növekedésével erősítének a pedagógusok és oktatói pálya vonzerejét, és helyreállítanák a pedagógusi bér értékállóságát biztosító garanciákat. A közoktatásban rugalmasabb tantervi szabályozást szeretnének, ami nagyobb szabadságot ad az iskoláknak és tanároknak. Visszaállítanák továbbá a tankönyvválasztás szabadságát, és ismét 18 évre emelnék a tankötelezettség korhatárát. Kiemelten fontosnak nevezték az egyetemi autonómiát, és azt a célt, hogy minél többen jussanak diplomához, éppen ezért minden magyar fiatal számára ingyenes első diplomát ígér az ellenzék. Kormányváltás után felülvizsgálják továbbá az egyetemek alapítványi kiszervezését, és visszaállítanák a demokratikus kontrollt az államilag fenntartott felsőoktatásban.

2021. 12. 30. Librarius

Claudia Roth, a német szövetségi kormány kulturális és médiaügyekért felelős zöldpárti államminisztere kijelentette: a Memorial Emberjogi Központ megszüntetése súlyos, beláthatatlan következményekkel járó csapást mér az orosz civil társadalomra. [„Minden társadalomnak gazdagodást jelent a megbékélés a saját történelmével”, és „csak a múlt bűneinek ismeretében lehet megelőzni az újabb igazságtalanságokat a jövőben”](#) – mondta. A Memorial Társaság egy nappal korábbi bezárásáról a német külügyminisztérium is nyilatkozott. Szerintük a lépés „ellentmond az alapvető polgári jogok védelmére vonatkozó nemzetközi kötelezettségeknek, amelyeket Oroszország is vállalt”.

2021. 12. 30. Népszava

[Fenyegető hangú levélben figyelmeztették](#) az oltatlan pedagógusokat a tankerületek a vakcina-elmaradás következményeire. Nagy Erzsébet PDSZ-választmányi tag szerint elképesztő, hogy az oktatásirányítás még karácsonykor is felszólításokat küld ki, ráadásul úgy, hogy sok esetben nem veszi figyelembe a törvény által biztosított szabadságot vagy a táppénzes állományba kerülést.

2021. 12. 29. Mérce

Miután Oroszország Legfelsőbb Bírósága tegnap elrendelte a Memorial Társaság bezárását, ma testvérszervezetét, [a Memorial Emberi Jogi Központot is beszüntették](#). Beköszöntenek „újfent a sötét középkori idők” – nyilatkozta a Központ igazgatója. Az ENSZ genfi Emberi Jogi Irodája elítélte a lépést.

2021. 12. 29. Magyar Hang

December elején az oktatásban dolgozók 10 százaléka nem volt beoltva, mostanra ez a felére, [körülbelül ötezer főre csökkent](#) – mondta el az Inforádióknak a Nemzeti Pedagógus Kar elnöke. Horváth Péter ezt a saját iskolájában is tapasztalta, ahol először hat pedagógus nem oltatta be magát, aztán hárman meggondolták magukat. „Ez kicsit enyhít a helyzeten. Ahol azért ennél lényegesen rosszabb arányok vannak, ott nehéz évkezdésre lehet számítani” – jegyezte meg.

2021. 12. 29. 24hu

A Hintalovon Gyerekjogi Alapítvány közzétette, milyen kudarcok érték az idei évben: volt olyan iskola, amelyik feketelistára tette őket; egyetlen hazai pályázaton sem sikerült támogatást szerezniük; partnereik a róluk szóló dezinformáció miatt gyakran visszaléptek; [az ún. gyermekvédelmi törvény betiltotta az online biztonsággal, az internet veszélyeivel, a gyerekek mentális jóllétével, a gyerekjogok ismertetésével kapcsolatos foglalkozásaikat.](#)

2021. 12. 28. HVG

[Emelik a szakképző iskolák diákjainak ösztöndíját](#): növelik annak arányát a minimálbérhez képest, emellett a következő tanévtől pedig az összegét már a megnövelt minimálbérből számítják. A tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj mellett magasabb lesz a szociális támogatás és az egyszeri pályakezdési juttatás is.

2021. 12. 28. Magyar Nemzet

Kásler Miklós miniszter elmondta a lapnak, hogy az új NAT-hoz igazodva a 2023/24-es tanévtől [megváltoznak az érettségi vizsgakövetelmények: csökkennek az elvárt ismeretek, és előtérbe kerül az egyéni kreativitás és az aktív problémamegoldás.](#) A hangsúly a nemzeti műveltség átadásán és a korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásán van. Több tárgyból projekt munkát lehet, illetve kell készíteni, az informatika tárgyat felváltja a digitális kultúra, magyarból a szövegértésben lesznek nyelvtani feladatok is, változik a vizuáliskultúra- és a történelemvizsga felépítése is. Az új vizsgakövetelmények 2024 tavaszától lesznek mindenkire egységesen érvényesek.

2021. 12. 28. Átlátszó

Az idei évben több ezer milliárdnyi vagyon ment át ún. „közfeladatot ellátó vagyonkezelő alapítványokhoz” (kekva), melyek még – többnyire Fidesz-közeli vezetésű – alapítványi kézben vannak, de később akár magánvállalkozóknál is kiköthetnek. Ez a nemzeti vagyonvesztés a rendszerváltás utáni privatizációhoz mérhető, de attól két szempontból különbözik: 1) az intézményekhez és a vagyonhoz ezúttal nem pénzért, hanem ingyen jutottak hozzá az új tulajdonosok, sőt több esetben még pénzt is kaptak mellé, és az is előfordult, hogy több tíz milliárdért fejlesztették a tulajdont az ingyenes odaadás előtt. 2) Most „megközelítőleg sem piaci”, hanem politikai alapon osztják szét az állami vagyont. [Az alapítványi tulajdonba kiszervezett egyetemek esetében kb. ezermilliárdos érték cserél gazdát](#): ide tartoznak maguk a kampuszok és a kollégiumok, illetve az orvosi képzésekhez tartozó gyógyszertárak és rendelők, valamint számos sporttelep, üdülő, üzlethelyiség, lakás, díszkert és gazdasági ingatlan. A Debreceni Egyetem alapítványa pl. összesen 470 állami ingatlant kap ingyen. A kuratóriumokat semmi nem kötelezi arra, hogy ezt az ingatlanvagyonat ezután is oktatási célra használják. A cikk ismerteti többek közt a Demeter Szilárd kezében levő „kulturális birodalom”, a Hauszman, a Makovecz Campus, a Közép-európai Épített Örökség Megőrző [sic!] és a Jövő Nemzedék Földje Alapítványnak juttatott vagyon értékét.

2021. 12. 28. Magyar Nemzet

A lap győzelmi jelentésnek beillő Interjút készített Kásler Miklós miniszterrel, amelyben a kérdések nemegyszer már a választ is magukban foglalták. Kásler kijelentéseiből: a digitális oktatást „rendkívül sikeresen abszolválta a pedagógustársadalom”, „eszköz- és műszerfeltételeit támogatta az állam, rengeteg telefont, laptopot, tabletet kaptak egyrészt a diákok, másrészt a tanárok”. Tanárhány nem lesz januárban, „a köznevelési feladatellátás zavartalan-ságát” biztosítani fogják. Az iskolai erőszak csökkent, „az iskolaörtség megítélésünk szerint teljes mértékben beváltotta a hozzá fűzött reményeket”. „2010 óta mintegy száz kulturális beruházásról született döntés, amelyek várható bruttó értéke 889,88 milliárd forint”; ebből

388,87 milliárdot tesznek ki az egyedi kormánydöntéssel megvalósuló múzeumépítések és -felújítások (Iparművészeti Múzeum, új Néprajzi Múzeum, Skanzen Erdély tájegység [sic!], új Közlekedési Múzeum, Ganz Ábrahám Öntödei Múzeum, székesfehérvári Szent István Király Múzeum, nyírbátori Báthori István Múzeum, Terror Háza Múzeum, Petőfi Irodalmi Múzeum, Károlyi-palota). [Januártól „húsz százalékkal emelkedik a kulturális szektorban dolgozók bére”](#). Az előadóművészek pandémia alatti támogatóprogramjára 2020-ban egy-, 2021-ben kétmilliárd forintot biztosított a kormány.

2021. 12. 27. Telex

[Bántalmazás miatt emeltek vádat egy iskolaőr ellen](#), aki idén májusban nyakon ragadott, szidalmazott és fenyegetett egy diákot egy sármelléki iskolában.

2021. 12. 26. Szabad Európa, 444

Csecsenföldön kötelező középiskolai olvasmányként a történelem tananyag része lett *A fényben fűrdő út* című könyv, amely Ahmed Kadirov volt csecsen elnöknek, a jelenlegi elnök, Ramzan Kadirov apjának „politikai és szellemi örökségét” mutatja be. Szerzői: Amrudi Edilov rendőr őrnagy, Tamara Elbuzdukajeva, a grozniji Nemzeti Múzeum igazgatója és Ruszlan Alhanov csecsen belügyminiszter. Csecsenföldön már [utcák százait, a főváros, Groznij főterét és mecset-jét, az állami egyetemet, továbbá oktatási intézmények sokaságát nevezték el Kadirovról](#), egyebekről (ezred, város, focicsapat stb.) nem is beszélve. Egy gudermeszi iskola oktatási programjának igazgatója névtelenül elmondta: az iskoláknak eddig is rendszeresen esszé- és plakátversenyeket kellett szervezniük Kadirovvval és családjával kapcsolatos témákban, a tanároknak és iskolai adminisztrátoroknak pedig képernyőfotóval kell igazolniuk, hogy hozzászólnak a Kadirov família közösségi médiában közzétett posztjaihoz. A 444 szerint Ramzan Kadirov 22 éves lánya, Ajsat Kadirova, [sikerekben gazdag üzleti karrier után tavaly az ország kultuszminiszterévé lett](#), most pedig hazájában kitüntették az emberi jogok érdekében tett erőfeszítéseieért.

2021. 12. 26. Hírklikk

Interjú Pilz Olivérral, a Tanítanék Mozgalom társalapítójával, az ún. köznevelési törvény tízéves évfordulója alkalmából. Pilz szerint [az oktatás már nagyon sok iskolában összeomlott Magyarországon, és ami helyette folyik, „és ami lényegében a kormánynak is elvárása, az a gyermekmegőrzés”](#). Hoffmann Rózsa tíz évvel ezelőtti ígéreteinek pont az ellenkezője valósult meg: „a pedagógusok erkölcsileg, anyagilag, társadalmilag sosem voltak annyira alábecsülve, mint jelenleg”; ma nálunk van a legszegregálóbb iskolarendszer; a NAT szándékosan annyira „sűrű”, hogy „nem lehet megtanítani és megtanulni a tananyagot”, illetve kiválasztani a legmegfelelőbb pedagógiai módszert. A cél, hogy a diákok ne szerezzenek felsőfokú diplomát, hanem menjenek szakképzésre, ott viszont teljesen értelmetlen dolgokat tanulnak, és ami még rosszabb: nem tanulnak meg tanulni, képtelenek lesznek az önképzésre.

2021. 12. 26. HVG

[„Miniszter Úr, az még nem jutott eszébe, hogy a »különös hálát« úgy is kifejezhetnék, ha megfizetnék a pedagógusokat? Netán az évekkal ezelőtti döntés alapján folyamatosan elzabrált, mára milliós összeget visszaadnák?”](#) – kérdezi Kásler Miklós miniszternek írt válaszlevelében Miklósi László, a Történelemtanárok Egyletének elnöke. Miklósi 23-án éjfél előtt kapta meg a miniszter karácsonyi levelét. Válaszában megjegyzi, hogy a távoktatás idején az iskolák önerőből maradtak talpon, a tanárok saját zsebből állták a költségek egy részét, és a jelenléti oktatásban már nem használhatták annak a magánkiadónak a jól bevált tankönyveit, amelynek digitális tananyagait épp a minisztérium ajánlotta a távoktatáshoz az iskolák figyelmébe.

2021. 12. 26. Színház online

Egyedül Rátóti Zoltán színművész, a Nemzeti Színház tagja, a Művészeti Akadémia elnökségi tagja, az SZFE-t fenntartó Színház- és Filmművészetért Alapítvány kuratóriumának tagja jelentkezett az SZFE rektori pályázatára. [Kinevezéséről tehát az a kuratórium dönt majd január 18-i határidővel, amelynek ő is tagja](#), és amelynek elnöke egyúttal a színházi főnöke is. Rátóti már tanít az új SZFE-n. A tudósítás kitér Alföldi Róbert és Rátóti nyílt levélváltására, amelyben Rátóti leszögezte: a kuratóriumi tagsággal azt vállalta, hogy az SZFE „egyoldalú képzésében a nemzeti, keresztény értékrend is helyet kapjon”, és „a kuratórium egyetlen tagját sem vezérli sértettség vagy bosszúvágy”.

2021. 12. 25. Magyar Hang

A Guardian cikkére támaszkodva a lap összefoglalja, hogyan lett az alig három elemít végzett Elena Ceaușescu-ból a kémiai tudományok doktora és a román tudományos akadémia elnöke, akinek a neve még ma is forog az idézettségi listákon, és akit világszerte több tucat tudományos társaság ma is a tagjai közt tart számon, [noha „alig volt jártas a tudományokban, és képtelen volt felismerni az elsőéves kémiahallgatóknak tanított alapvető képleteket”](#). Romániai kémikusok felszólították az érintett tudományos kiadókat és szervezeteket, hogy 32 évvel Elena halála után töröljék el végre ezt a kínos örökséget.

2021. 12. 25. Piac és Profit

Az InfoRádió riportere megkérdezte Stumpf Istvánt, mi lesz, ha a régi rendszerben működő egyetemek (pl. ELTE, BME) is részt szeretnének venni a modellváltásban, amire ő azzal válaszolt, hogy a kormány a választások után nyitott lesz a probléma átnézésére, de „az ellenzék támogatása nélkül valószínűleg ez nem fog menni.” A cikk szerint [Stumpf „elszólása” felveti a kérdést, hogy a Fidesz-kétharmad megszűnése esetén „béna kacsa” helyzet alakul-e ki a magyar felsőoktatásban: kettészakad-e a felsőoktatás egyesekre és kettesekre? Mi lesz, ha a bebetonozott új modell nem válik be, vagy ha az államilag finanszírozott egyetemek kezdenek leépülni az oktatóiknak a jobban fizető modellváltó intézményekbe való átvándorlása miatt?](#) A fellevezetésben a szerző megemlíti, hogy Stumpf karrierjében a „politikai holtvágányt” jelentő alkotmánybírói poszt után a felsőoktatási modellváltás koordinációjáért felelős kormánybiztossá való kinevezés olyan végrehajtó hatalom közelségét jelentette, amely több százmilliárd értékű ingatlanvagyon, több milliárdnyi tőke és évi többszáz milliós támogatási, illetve több milliárdos feladatfinanszírozási összegek szétosztásáról rendelkezik.

2021. 12. 25. Napi.hu, Mfor

Szenteste 341 milliárd forint átcsoportosításáról döntött a kormány a Gazdaság-újraindító Alap terhére. [Az összegnek csak egy része érinti a kultúra területét](#): a külügyi tárca a Stipendium Hungaricum ösztöndíjakra kap még 232 millió forintot; az Emmi a Veritas Történetkutató Intézet céljaira kap 500 milliót, kulturális szervezetek működési kiadására 745 milliót, könyvtári és művészeti nyugdíjsegélyekre 953 milliót, kiemelt sportegyesületek támogatására pedig több mint 4 milliárdot, míg a határon túliakat támogató Bethlen Gábor Alapnak összesen 3,4 milliárd, a Nemzeti Filmintézet céljaira pedig 2 milliárd jut. Külön csomagban további 3,1 milliárd forintot oszt el újra a kormány egyes minisztériumok között: [az ITM-től elvették ugyan a szakképzési centrumokra szánt 293 milliót, az egyetemek, főiskolák viszont kaptak 192 milliót](#), így az egyenleg 143 milliós pluszt mutat, az Emminek pedig köznevelési célokra jut több mint 366 millió, főleg az ITM-től átkerülő forrásból.

*Kimaradt a múlt hétről:

2021. 12. 24. Balkan Insight

A Balkan Investigative Reporting Network nevű civil hálózat [beválasztotta a 2021-es év hősei közé](#) az orbáni propagandagépezet ellen küzdő, László János volt újságíró által vezetett *Nyomtass te is* önkéntescsoportot, amelynek tagjai három éve járják az országot, és házról házra szórják az állami médiából kimarad híreket. Egy-egy szám több ezer példányban kerül az olvasókhoz, de ez a kormánypropagandához képest nem más, mint Dávid harca Góliát ellen. Az év további hősei: egy török rocksztár, egy észak-macedóniai gyereksegítő, több görög sajtószabadságért küzdő újságíró, egy koszovói és egy bosnyák feminista, egy 250 tagú szerb szolidaritási konyha, egy önfeláldozó albán biztonsági őr, egy montenegrói és egy román környezetvédelmi szerveződés, egy kormányával dacoló szlovák hivatalnok, egy bolgár és egy horvát emberi jogi ügyvéd.